

Alt kan gå gale

Men ingenting kan gå så gale at det ikkje kan bli verre

Ei økt om risikoanalysar, beredskapsplanlegging og andre former for kreativ pessimisme

Smittevernkonferanse, Molde 5. februar 2013, fylkesberedskapssjef Ketil Matvik Foldal

Tome tankar frå ein galen mann

Kva kan egentleg gå gale?

Kva kan egentleg gå gale?

Vulkanutbrot ..?

Kva kan egentleg gå gale?

Vulkanutbrot

Konsekvensane av eit vulkanutbrot er store.

Kva kan egentleg gå gale?

Vulkanutbrot

Konsekvensane av eit vulkanutbrot er store.

Men sannsynet for at vi skal få eit vulkanutbrot i Noreg er lik null.

Kva kan egentleg gå gale?

Vulkanutbrot

Konsekvensane av eit vulkanutbrot er store.

Men sannsynet for at vi skal få eit vulkanutbrot i Noreg er lik null.

Difor planlegg vi ikkje for å møte eit vulkanutbrot.

[VG Nett](#) ▶ [Nyheter](#) ▶ [Innenside](#) ▶ [Artikkel](#)

Asken viser seg i flere former rundt omkring i landet **Fant askestøv på ambulanshelikopter**

FANT STØV: To ambulanshelikopter undersøkes etter at de fant askestøv på maskinene etter en flytur i går. Foto: Norsk Luftambulans AS

FLIGHT	DESTINATION	STD	REMARK
TCX489K	ARRECIFE	11:00	CANCELLED
TCX652K	TENERIFE	08:10	CANCELLED
TCX185K	DALAMAN	19:40	CANCELLED
KL1590	AMSTERDAM	06:00	CANCELLED
FR2332	KRAKOW	06:30	CANCELLED
LS207	PALMA	07:00	CANCELLED
TCX279K	FUERTEVENTURA	07:00	NEXT INFO AT 1500
BE350	GATWICK	07:55	CANCELLED
FR501	PISA	09:10	CANCELLED
FR244	VENICE TREVISO/SAN ANGELO	CANCELLED	CANCELLED
SZ481	BRISTOL	09:55	CANCELLED
BE172	SOUTHAMPTON	10:25	CANCELLED
KL1546	AMSTERDAM	10:30	CANCELLED
LS241	NICE	10:30	CANCELLED
FR163	DUBLIN	10:40	CANCELLED
BEF90	BELFAST CITY	11:55	CANCELLED
NW327	ISLE OF MAN	12:05	CANCELLED
FR2334	KNOCK	13:20	CANCELLED

For information on liquids please refer to security notices. NO SMOKING it is against t

News Front Page

Africa

Americas

Asia-Pacific

Europe

Middle East

South Asia

UK

UK election

Business

Health

Science & Environment

Technology

Entertainment

Also in the news

Video and Audio

Programmes

Have Your Say

In Pictures

Country Profiles

Special Reports

RELATED BBC SITES

SPORT

WEATHER

Last Updated: Friday, 19 January 2007, 10:00 GMT

E-mail this to a friend

Printable version

When a killer cloud hit Britain

By Dan Walker
BBC Two's Timewatch

A little over 200 years ago, the eruption of a volcano in Iceland sent a huge toxic cloud across Western Europe. It was the greatest natural disaster to hit modern Britain, killing many thousands - but it has been almost forgotten by history.

The eruption of Laki was one of the biggest in recorded history

Watch Laki erupts

"Such multitudes are indisposed by fevers in this country that farmers have difficulty gathering their harvest, the labourers having been almost every day carried out of the field incapable of work and many die."

So wrote Hertfordshire poet William Cowper in the summer of 1783.

Across the country, newspapers reported the presence of a thick smog, and a dull sun, "coloured like it has been soaked in blood".

SEE ALSO

Volcano 'drove up UK death toll'
25 May 04 | Science/Nature

RELATED BBC LINKS

BBC Two's Timewatch

TOP SCIENCE & ENVIRONMENT STORIES

- Whaling peace plan to go forward
- Obama sets Mars goal for America
- Brain 'splits to multi-task'

News feeds

MOST POPULAR STORIES NOW

MOST SHARED MOST READ

- Ash shuts major European airports
- Live: Volcanic cloud over Europe
- Iceland volcano in maps
- Ash causes more flight disruption
- Russia scientist flees after Olympic alerts
- The Big Picture: Volcanic ash
- In pictures: Flight disruption

Aura Avis

TIRSDAG 16. MARS 2010

Nr. 41 • 62. årgang • SUNNDALSØRA • Løssalgskr. 20,00

«Etterfulsvinteren og starten på den første vårmåned har vært en kraftig påminnelse om at vi fortsatt lever i et vinterland»
Dagens leder

Stengt på ubestemt tid

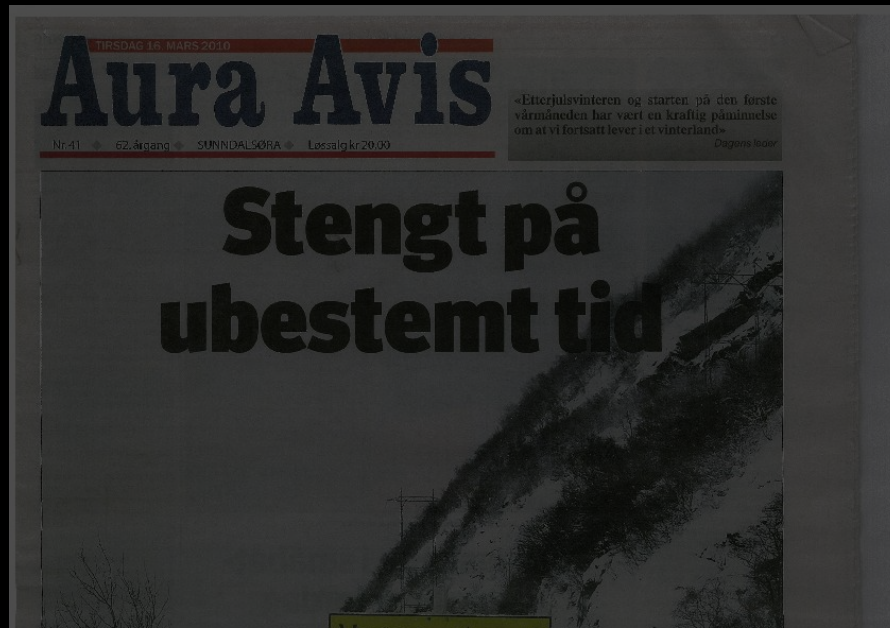

Oppdalsstranda er stengt på ubestemt tid, og rasfaren er ekstrem i sunndalsregionen. Det enorme snøfallet gjorde at folk våknet opp til dramatiske tilstander mandag morgen. Side 9, 10, 11 og leder side 4

www.auraavis.no

LA SPORTS
 Intervalltrening og passivitet
 Fjellsko i topp kvalitet
STAURSET
 HÅR NÅR HÅR ER
 Ope 10-18 (16)

kr 12,-

Møre-Bytt

Tysdag 30. juni 2009

Nr 75 - 75. årgang

MØBELRINGEN
 Skaper trivsel!
 Hovdebygda, tlf. 700 40 100
 Ope: 10 - 18 (15)

Tok farvel med dokter Hame

Bruno Hame og Kari Hame tok farvel med Hjørundfjord-folket fredag.

Det var fullt med folk som deltok på avskilsfesten med dokter Bruno Hame på Sæbø fredag ettermiddag. Frå heile Hjørundfjord kom det folk som ville ta farvel med doktoren

Ørsta i sorg – fem omkom

Ørsta var i sorg måndag. Då vart folk kjende med omfanget av trafikkulykka i Eiksundtunnelen søndag kveld. Fem menneske omkom, fire med tilknytning til Ørsta og Hovdebygda, og ein frå Ulsteinvik.

(Side 13, 14 og 15)

Mange samla seg i sorga til minnestunda i Ørsta kyrkje måndag kveld.

Dette ble gjort etter epidemien i Stavanger

I august 2001 startet legionellaepidemien som tok syv menneskeliv i Stavanger. I de fire årene som har gått siden da, har helsemyndighetene gjort følgende:

Her er tiltakene

Av Heidi Ertzeid

2001/2002: Helsedepartementet ser på behovet for endring av regelverk som følge av Stavanger-utbruddet.

Høsten 2002: Nasjonalt Folkehelseinstitutt setter ned en arbeidsgruppe som starter arbeidet med å lage en «veileder» for hvordan man skal forbygge og kontrollere legionellautbrudd.

2002: Nasjonalt Folkehelseinstitutt har et informasjonsmøte med VVS-bransjen om legionella.

Borregaard trolig smittekilden

23.07.2008 kl. 18:53 Kilde: © NTB

Legionellastammen fra Borregaard-anlegget er sannsynligvis den samme som hos to pasienter. Flere mulige smittekilder er også funnet

SMITTEKILDE: Folkehelseinstituttet mener den trolige smittekilden er Borregaards anlegg. Foto: SCANPIX

DNA-analysen av legionellafunnet fra Borregaard industriens anlegg i Sarpsborg er identisk med prøvene fra to av de fem smittede pasientene i Østfold.

Del

Skriv ut

Jack of all trades, master of none ...

WIKIPEDIA
Den frie encyklopedi

søk

navigasjon

- [Forside](#)
- [Svaksynte](#)
- [Alle sider](#)
- [Tilfeldig side](#)
- [Anbefalte artikler](#)
- [Utmerkede artikler](#)
- [Dugnadskontoret](#)
- [Siste endringer](#)
- [Tinget](#)

[artikkel](#) [diskusjon](#) [rediger](#) [historikk](#)

Legionella

Fra Wikipedia, den frie encyklopedi

Legionella er en **gruppe** gram-negativ **bakterier**, som kan forårsake **legionærsyken**. Det er til nå beskrevet 46 arter av Legionella og 68 undergrupper (serogrupper), hvorav 19 er beskrevet som **patogene** hos mennesker. Den viktigste er *Legionella pneumophila* (85%-90%), etterfulgt av *L. micdadei* (5%-10%), *L. bozemanii* og *L. dumoffii*. Enkelte **serotyper** har fått navn etter stedet de ble funnet, for eksempel *L. longbeachae* og *L. parisiensis*.

Innhold [skjul]

- 1 [L. pneumophila](#)
- 2 [Sykdomsbilder forårsaket av Legionella](#)
- 3 [Legionella-epidemier](#)
- 4 [Referanser](#)

L. pneumophila [rediger]

Prøv Beta [Logg inn eller registrer deg](#)

Legionella

En *Legionella*-kultur under ultrafiolett lys

Du er her: [Helse og omsorg](#)

A- A A+ Utskrift Tips

Hovedside

- + Samfunnssikkerhet
  - + Sosial- og familiesaker
  - + Samordning, kommunal økonomi
  - + Forvaltningssaker
  - + Landbruk
  - + Miljøvern
  - **Helse og omsorg**
    - Eldreomsorg
    - + **Folkehelse**
      - Førerkort
      - Kvalitetsutvikling
      - Omsorgsplan 2015
      - Psykisk helse
      - Tilsyn og klagesaker
      - Turnustjeneste
      - Særfradrag
  - + Utdanning
-
- Ledige stillinger
Rapporter
- + Tilsyn
    - Pressesenter
    - Andre dokument
-
- Prosjektsider
- + Lenker
    - Nettstedskart

Internt Via Google **Søk** [Avansert](#)

Legionellautbruddet i Østfold

Helsetilsynet og Fylkesmannen i fylket følger utviklingen av utbruddet nøye og har løpende kontakt med Sykehuset Østfold HF og de lokale helsemyndigheter i Sarpsborg og Fredrikstad kommuner

Helsetilsynet i Østfold sender i dag ut spørreskjema for å kartlegge hvilke tiltak kommunene i Østfold har satt i verk for å sikre seg oversikt om hvor i kommunen det finnes innretninger som kan spre legionellasmitte, og forvisse seg om at disse drives på en helsemessig tilfredsstillende måte i overensstemmelse med de føringer som er gitt i Folkehelseinstituttets veileder.

Sykehuset og kommunene sine nettsider oppdateres kontinuerlig om situasjonen. Se relaterte lenker.

(24.05.2005 Oppdatert: 01.06.2007)

Relaterte dokumenter

[Forebygging og kontroll av legionellasmitte fra VVS \(Word-dokument - 33,8 kB\)](#)

Relaterte lenker

- ▶ [Nasjonalt Folkehelseinstitutt](#)
- ▶ [Sykehuset Østfold HF](#)
- ▶ [Fredrikstad kommune](#)
- ▶ [Sarpsborg kommune](#)

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Mann med våpen truer barn i Hjelmeland barnehage

En bevæpnet mann har tatt seg inn i Hjelmeland barnehage med haglegevær. Han har truet med å drepe barna i barnehagen. Store politistyrker fra Strand, Hjelmeland og Stavanger Politikammer har omringet barnehagen. Totalt er det 20 politifolk på stedet. Mannens identitet er kjent.

NTB

Publisert 15.05.2000 12:38 - Oppdatert 15.05.2000 12:38

Politiet fikk melding om den bevæpnede mannen klokken 11.23. Luftambulansen landet klokken 12.30 på Hjelmeland, og bevæpnede politistyrker fra Stavanger er på vei med politibåt.

De fleste av barna var inne da mannen trengte seg inn i barnehagen. Aftenbladets medarbeidere ser barn som leker utenfor barnehagen. Barnehagen ligger i Hjelmeland sentrum, vis-a-vis den gamle skolen.

Det er opprettet et pårørende senter på Helsesenteret i kommunen, som ledes av kommunelegen.

Stavanger-politiet har ansvaret for saken. Fra dette kammeret er det sendt seks bevæpnede mannskaper. Staben ledes av politimester Olav Sønderland.

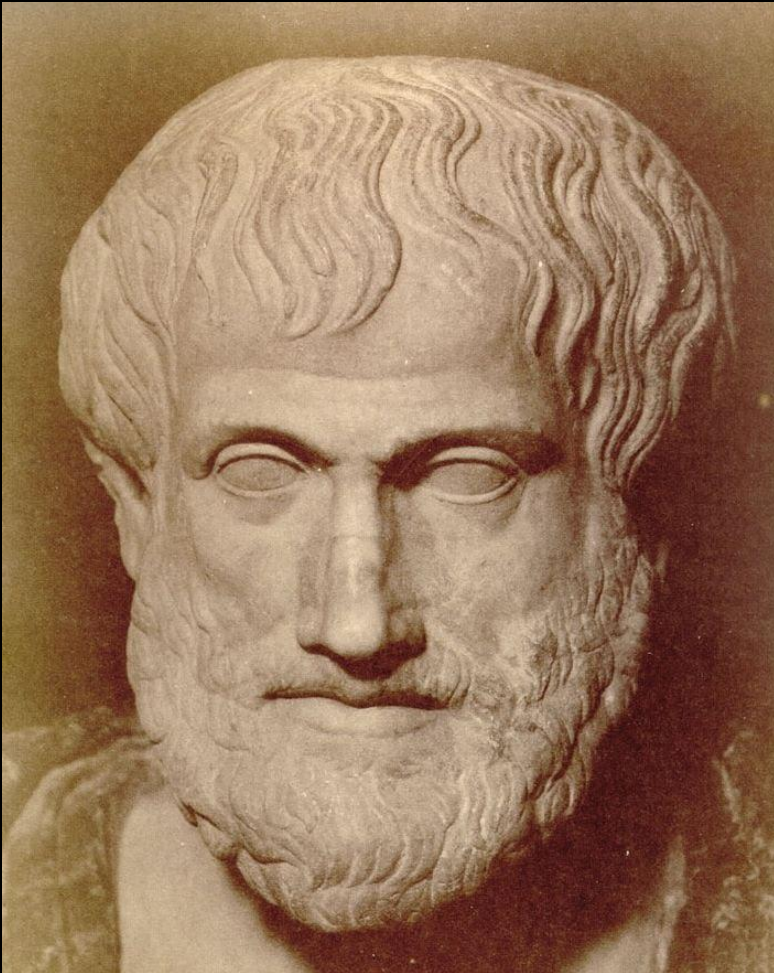
Det er to avdelinger i barnehagen og rundt 20 barn befinner seg i barnehagen. Barna i barnehagen er fra 0 til seks år gamle, og normalt er det 7-8 ansatte på jobb.

Siste Nyheter

Siste saker fra Aftenbladet.no

- 13:33 [Utbruddet kan fortsette i flere måneder](#)
- 13:26 [- Trolig ufarlig å fly over Norge](#)
- 13:11 [Oilers-billetter revet bort](#)
- 12:55 [Kjøpte ny BMW for å komme seg til Spania](#)
- 12:23 [Sundførs triumfferd](#)
- 12:09 [«Gann»-returen er full, ikke ring mer!](#)
- 12:01 [Helge Solum Larsen ny nestleder i Venstre](#)
- 11:48 [Blødde kraftig etter slag med ølglass](#)
- 11:26 [- Sterkere vulkanutbrudd på Island](#)

*“Det er sannsynleg at
noko usannsynleg vil skje.”*

Aristoteles (384 – 322 f.Kr.), gamal grekar

*“Det er sannsynleg at
noko usannsynleg vil skje.”*

Aristoteles (384 – 322 f.Kr.), gamal grekar

Vassdalen, Scandinavian Star,
Sleipner, 11. september,
Tsunamien, Fjelltunvegen,
Askeskya, Fukushima, Utøya ...

*”Det er sannsynleg at
noko usannsynleg vil skje.”*

Aristoteles (384 – 322 f.Kr.), gamal grekar

*Einaste realistiske førebuing
og botevon:*

God grunnberedskap!

Ketil (f. 1971 e.Kr.), ung sunnmøring

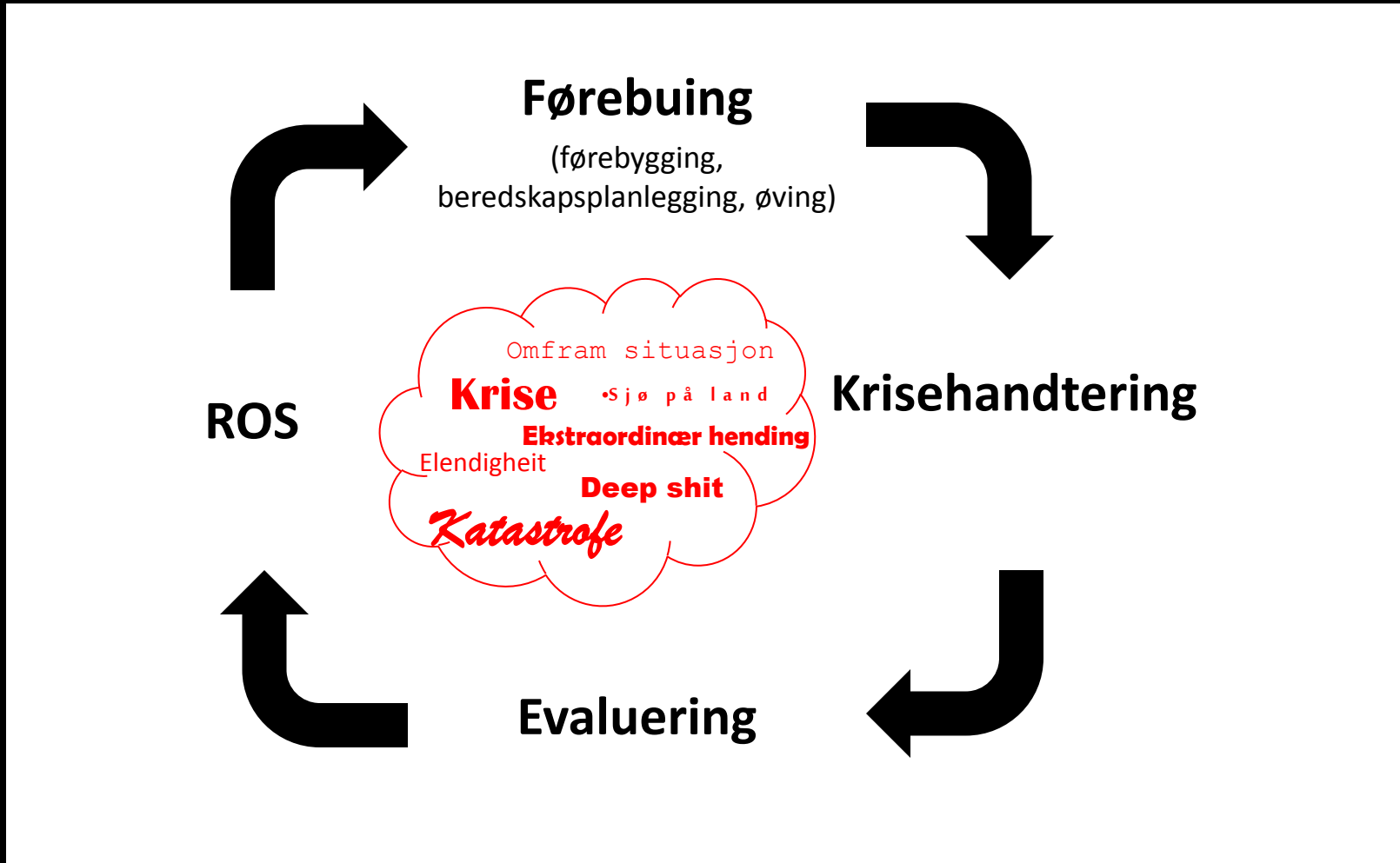

Litt enkel teoretisering ...

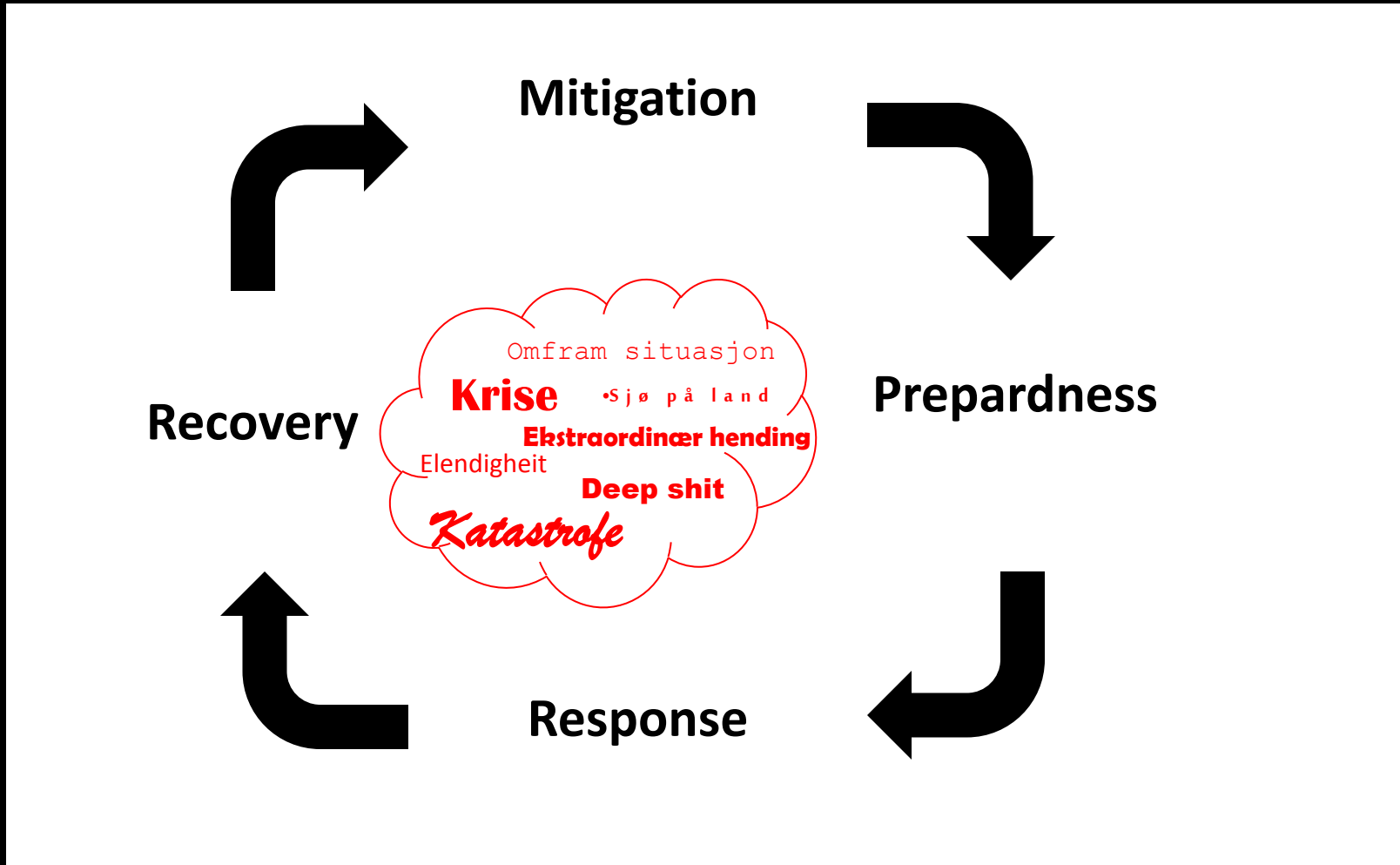
Litt enkel teoretisering ...

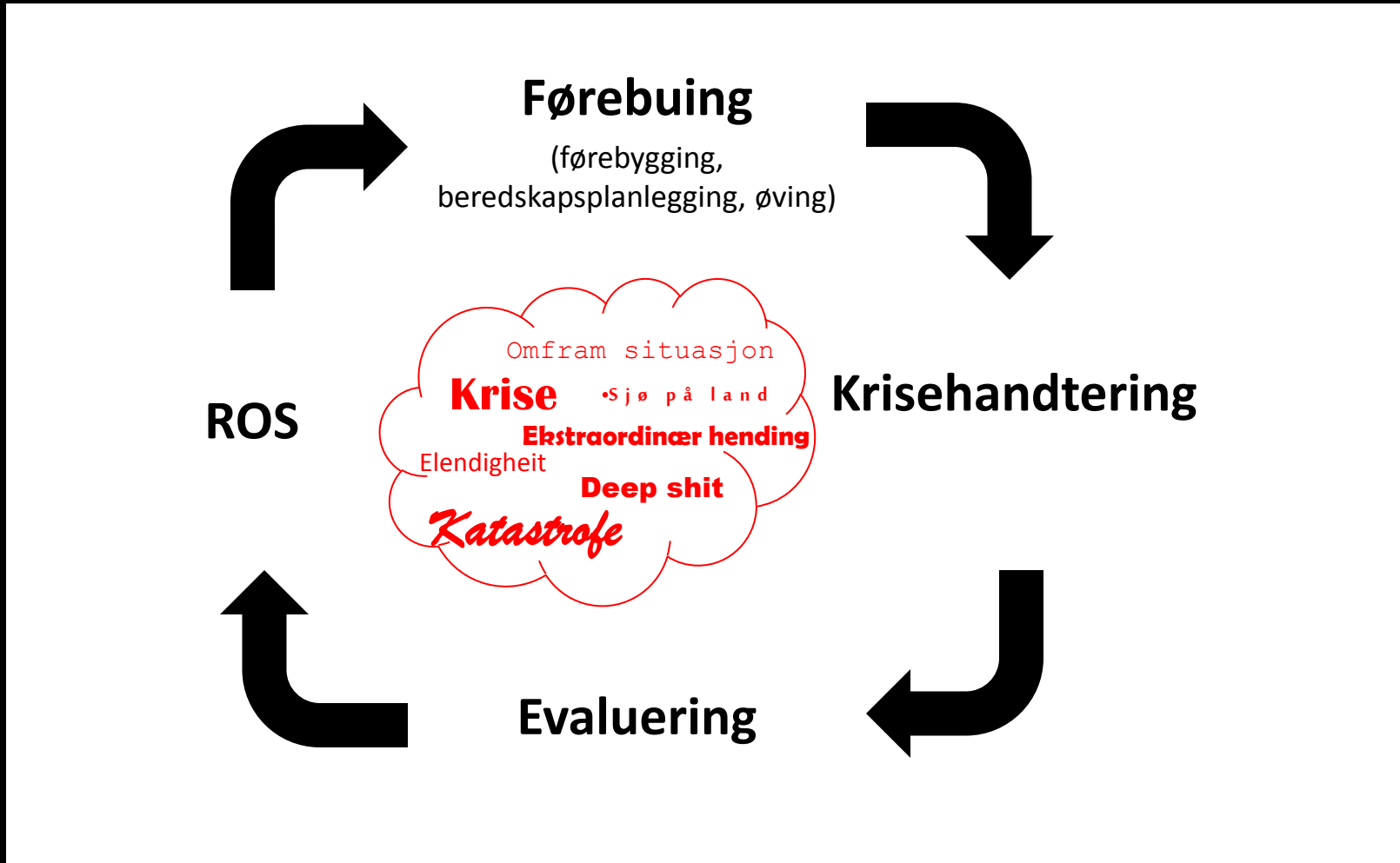

Litt tyngre teoretisering ...

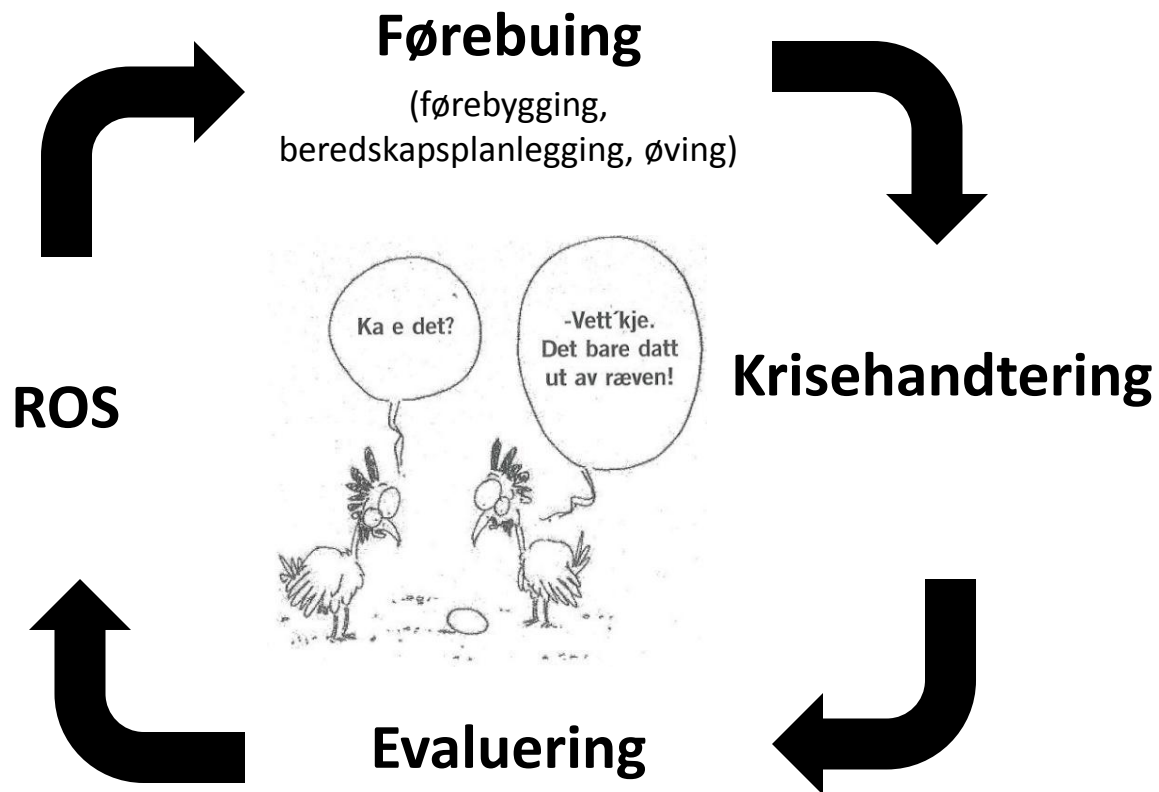

Litt enkel teoretisering ...

Litt enkel teoretisering ...

*”Det er sannsynleg at
noko usannsynleg vil skje.”*

Aristoteles (384 – 322 f.Kr.), gamal grekar

*Einaste realistiske førebuing
og botevon:*

God grunnberedskap!

Ketil (f. 1971 e.Kr.), ung sunnmøring

Beredskapsplanar – det aller viktigaste (1)

At planane finst.

”Det viktigaste er å legge ein plan. Det er mindre viktig kvar du (deretter) legg planen.” (sånn cirka fritt etter Dwight D. Eisenhower)

Ein plan som finst føreset at det har vore ein prosess.

Ein plan som finst er imperativt mandat og føresetnad for:

- Ansvarskjensle
- Handlekraft
- Legitimitet

Beredskapsplanar – det aller viktigaste (2)

At planane definerer nøkkelpersonar.

”Dei fleste piler peikar oppover.” (Løgnhals på Børsen, oktober 2008)

Nøkkelpersonar er kapable til å improvisere om det trengst

Det er ikkje i krisetider sjefen skal gøyme seg

Beredskapsplanar – det aller viktigaste (3)

At nokon blør litt for planane kvar dag.

”Eg er klar til å døy for reservevassforsyningsplanen!”

(Har sannsynlegvis aldri blitt sagt.)

Nokon må vere ansvarlege for jamt vedlikehald. Føresetnader er:

- Kompetanse
- Vilje
- Interesse
- Tillit
- Tid

Den norske grunnberedskaperen – betre enn sitt eige rykte!

- Få eksempel på dårleg kommunal krisehandtering.
- Når heile kjeda blir sett på prøve er det sjeldan kommunane som kjem dårleg ut. (Tsunamien, pandemien, 22. juli, Dagmar ...)
- Dugnadsberedskaperen lever!

Den norske grunnberedskapsplanen – betre enn sitt eige rykte!

- Få eksempel på dårleg kommunal krisehandtering.
- Når heile kjeda blir sett på prøve er det sjeldan kommunane som kjem dårleg ut. (Tsunamien, pandemien, 22. juli, Dagmar ...)
- Dugnadsberedskapsplanen lever!

Møre og Romsdal

Tips

56 norske kommuner har ikke lovpålagte beredskapsplaner

Slik herjet Dagmar langs kysten

Møre og Romsdal ble det fylket som ble hardest rammet.
Foto: Kleiven, Robert/Scanpix

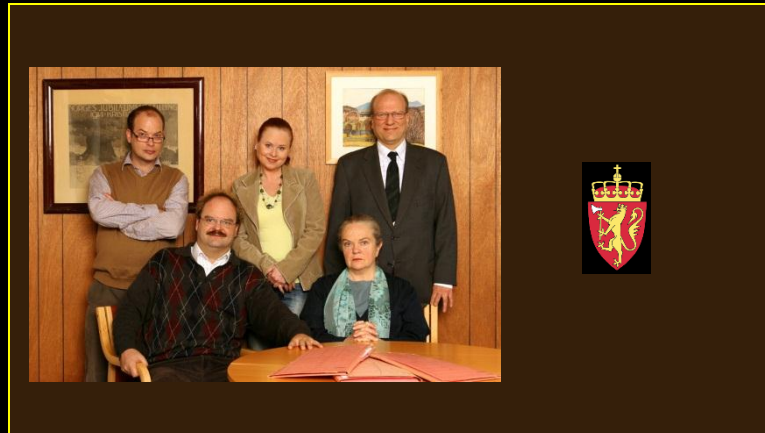
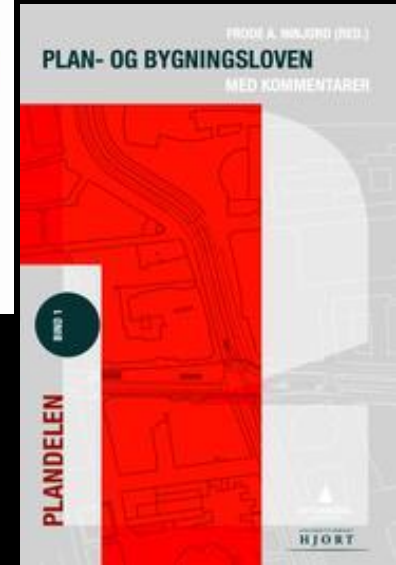
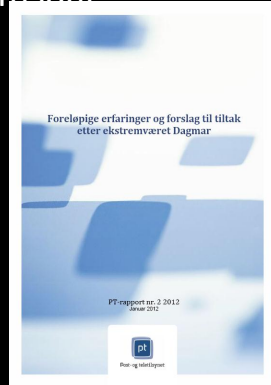
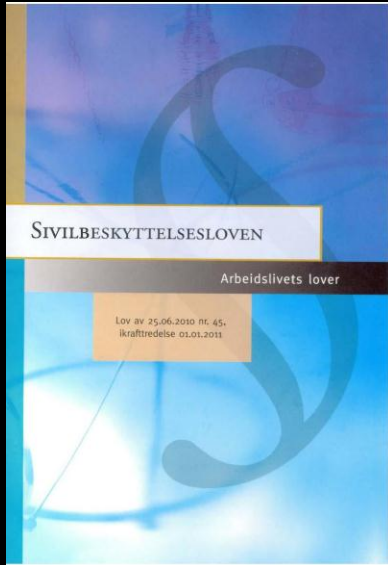
Viser bilde 6 av 23

En rekke kommuner mangler lovpålagte beredskapsplaner. Dette er altfor dårlig, mener Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

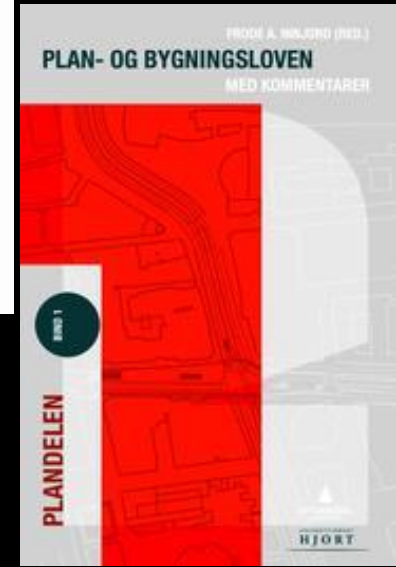
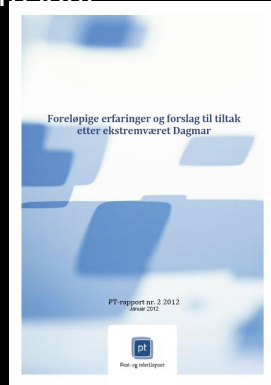
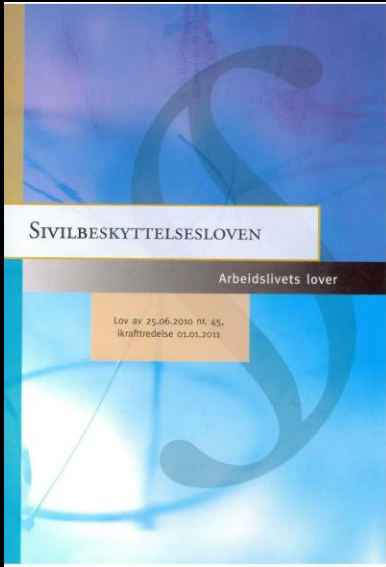
DSB OM Fylkesmannen i Møre og Romsdal - Fødselslister

Fødselsnummer	Dato	Navn	Foreldre	Stat	Utdanningsnivå	Utdanningsnivå	Utdanningsnivå
256	13.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
252	12.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
251	11.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
250	11.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
249	11.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
248	11.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
246	11.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
247	11.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
245	11.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
243	10.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
242	10.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
241	10.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
240	10.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent
239	09.01.21.10	Lopp	V/S Sævið-Asbjørn-Jørgen & Sævið-Asbjørn-Jørgen	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Dei siste indianarane

...mykje samfunnstryggleik per krone

DSB OM Fylkesmannen i Møre og Romsdal - Fylkesråd End

Id	Oppgave	Status	Oppgavetittel	Oppgavetype	Oppgavestatus	Oppgavetittel	Oppgavetype	Oppgavestatus
256	13.01.12 14:02	Logg	VS Selskapsplan nr 8 Saksvarerett Slag og Fylkinge	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
252	12.01.12 11:40	Logg	VS Skatte eller Dagmar nr 8	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
251	11.01.12 15:19	Logg	VS Selskapsplan nr 8 Saksvarerett Slag og Fylkinge	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
250	11.01.12 15:10	Logg	VS Selskapsplan nr 8 Saksvarerett Slag og Fylkinge	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
249	11.01.12 15:05	Logg	VS Selskapsplan nr 8 Saksvarerett Slag og Fylkinge	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
248	11.01.12 15:07	Logg	VS Fylkesrådets møte, og saksvarerett sakene	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
246	11.01.12 11:25	Logg	VS Tjenestereiser	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
247	11.01.12 09:28	Logg	Erkjering eller annen Dagmar - internt	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
245	11.01.12 09:36	Logg	Saksvarerett og Skatte	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
243	10.01.12 11:03	Logg	VS - vedr volds og nei	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
242	10.01.12 11:26	Logg	VS - vedr volds og nei	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
241	10.01.12 09:56	Logg	SIV - vedr volds og nei	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
240	10.01.12 09:59	Logg	vedr volds og nei	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		
239	09.01.12 18:55	Logg	SIV Fylkesberedningsplan	Folk, vakt merk	Ukjent	blå tittel		

Krisinfo.no

Krisinfo.no er en nettportal som formidler viktig informasjon fra myndighetene til befolkningen før, under og etter kriser.

- Beredskapsplan Norge

RISIKO OG BEREDSKAP - HVÅR KAN SKJE?

- VERD OG NATUR
- BIRANN OG EKSPLOSJONER
- UTSLIPP OG FORURENSNING
- HELSE, SMITTE OG SYNDOM
- UTLANDET
- TERROR
- TRANSPORT
- IKT, STRØM OG TELE

AKTUELT

Ikkje dermed sagt ...

Nødseth vil ha hastemøte om "Dagmar"-konsekvensar

Leiar i Helse og sosialutvalet meiner stormen "Dagmar" har avslørt sviktande rutinar og manglande beredskapsutstyr, og no ønskjer Jacob Nødseth å gripe tak i utfordringane snarast råd.

Informasjonsflyten er for dårlig. Dette er konklusjonen etter Dagmars herjinger i Rauma.

Øystein Talberg

Publisert: 29.01.2012 kl. 11:56

Endret: 29.01.2012 kl. 11:56

I går ettermiddag hadde kommunen, Heimevernet og Rauma Energi AS sammen med presse evalueringsmøte om juleorkanen.

Konklusjonen er at krisesituasjonen avdekket en del svakheter. Men aller mest vekt ble det lagt på informasjonsdelen – det at informasjon om forholdene ikke nådde ut til folk flest.

Kriserammede bygder fikk satellittelefoner som ikke virket

Sande vil ha fleire aggregat

Herøynytt, tirsdag 03. januar 2012

På "Dagmar" tok straumen på Sunnmøre, hadde bebuarane på Sandetun både lys og varme gjennom naudaggregat.

No vurderer Sande kommune å skaffe aggregat til fleire sentrale funksjonar.

- På Sandetun fungerte det fint då vaktmeisteren rykte ut og fekk kopla inn aggregat. Vi bør vurdere å få på plass endå fleire aggregat, til dømes til omsorgsbustadane, legekantoret, vassverka og rådhuset som er base for beredskapen, seier teknisk sjef i Sande kommune, Ragnvald Våge til Vestlandsnytt.

ROS-analysar – det aller viktigaste (1)

At ROS-analysane finst.

”Det viktigaste er å legge ein plan. Det er mindre viktig kvar du (deretter) legg planen.” (sånn cirka fritt etter Dwight D. Eisenhower)

Ein ROS-analyse som finst føreset at det har vore ein prosess.

Ein ROS-analyse som finst er imperativt mandat og føresetnad for:

- Ansvarskjensle
- Handlekraft
- Legitimitet

ROS-analysar – det aller viktigaste (1)

Gjer det enkelt!

” **KISS** is an acronym for "**Keep it simple, stupid**" as a design principle noted by the U.S. Navy in 1960.”

Altfor mange går seg faste i kompliserte og sofistikerte ROS-prosessar.

Dyrt verktøy og tung organisering er ikkje nødvendig

Ofte er det nok med eit tekstdokument som fastset:

«Dette kan skje, dette er vi bekymra for, og dette bør vi gjere for å unngå at det skjer eller betre vere i stand til å handtere det når det likevel skjer»

Og heller ikkje sagt:

Grunnberedskapen – ikkje berre eit offentleg ansvar!

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

NRK

NRK
Nyheter

18:48

VANAR SOM FØREBYGGJER INFLUENSA

Med papirlommetørkle framfor munn og nase skjermar du andre når du hostar eller nys. Kast lommetørkleet etterpå. Vask så hendene.

Bruk olboge når du må hoste eller nys og ikkje har papirlommetørkle for handa.

Vask hendene ofte og grundig, særleg når du har vore ute blant folk.

Handdesinfeksjon med middel som inneheld alkohol er eit godt alternativ når du ikkje får vaska hendene, til dømes på reise.

Over 1,5 millioner lesere hver dag

N E T T

Fjorten elever skadet på skolekonsert

Av [Jarle Brenna](#) og [Tiril Amundsen Skarstein](#) 01.06.2005 kl. 14:22 Kilde: VG NETT

(VG Nett) Tolv elever er kjørt på sykehus og to til legevakt etter at gulvet foran scenen raste sammen under en Spetakkel-konsert i

Tilskuerne på Spetakkelkonserten på F... et skal ha falt omkring to-tre meter ned, da gulvet gav etter.

- Vi hadde 27 sekunder igjen av konserten da gulvet foran scenen plutselig forsvant. Vi var midt i det siste refrenget da alt skjedde, sier rapperen Trond Johannessen til BA.no

Midlertidig gulv

Gulvplatene var lagt på midlertidig for å dekke over en orkestergrav som befant seg under gulvet. Konstruksjonen skal ha gynet kraftig før ulykken. Flere vitner VG Nett har snakket med beskriver det som en trampoline.

SCENEN KOLLAPSET: En mengde elever falt ned i to meter dype orkestergraven da gulvet kollapset under Spetakkel-konserten. Foto: Roy Sunde

NRK SOGN OG FJORDANE

- Biletgalleri
- RSS
- Nyhendebrev
- Om NRK Sogn og Fjordane
- Opplev
- Lutt
- Fylkesleksikon
- Nettkamera
- Vegkamera
- Andre kamera
- Nettradio og -TV
- P1 Sogn og Fjordane
- Vestlandsrevyen 18:40
- Vestlandsrevyen 20:55
- Siste nytt (radio)
- Fleire sendingar

VÆRET

I morgon kl. 13:

- Flore 5°
- Førde 6°
- Lærdal 8°
- Måloy 6°
- Soqndal 7°
- Stryn 7°
- Takle 5°

Varsel frå vr.no

KONTAKT

Distriktsredaktør:
Rolf Sanne-
Gundersen

Internettansvarlig:
Noralv Pedersen

Ikkje fyrste gong

Foto Vegar Erstad NRK

Golvet over orkestergrava har falle ned ein gong før. Det st som er kommunalsjef i : kommune og mangeårig leiar

Publisert 01.06.2005 18:07. Oppdatert 01.06.2005 19:39.

Av: Jostein Nyfløtt - Sist det hendte var for 20 år sidan, men den gongen var det langt mindre alvorleg, forte Også den gongen skjedde det på liknande måte under ein konsert.

Støtter var ikkje på plass

opplyser at scena vart sjekka og forsterka etter den hendinga, men i dag var ikkje det nok. Dessutan var

ikkje dei støttene som vart laga etter førre uhellet, på plass i dag, fortel

Frykta ei slik hending

Vaktmeister ! i har vore tilsett ved i : i 25 år. Han leita i ettermiddag i alle krokas under det nedrasa golvet for å forsøke å finne årsaka til ulukka.

har frykta at noko slik kunne skje.

- Dette er berre ei scene som heng i nokre vaierar, seier han.

Vaktmeister frykta at noko slik kunne skje. Foto Cosmin Cosma NRK.

NRK SOGN OG FJORDANE

- Biletgalleri
- RSS
- Nyhendebrev
- Om NRK Sogn og Fjordane
- Opplev
- Lutt
- Fylkesleksikon
- Nettkamera
- Vegkamera
- Andre kamera
- Nettradio og -TV
- P1 Sogn og Fjordane
- Vestlandsrevyen 18:40
- Vestlandsrevyen 20:55
- Siste nytt (radio)
- Fleire sendingar

VÆRET

I morgon kl. 13:

- Flore 5°
- Førde 6°
- Lærdal 8°
- Måløy 6°
- Soqndal 7°
- Stryn 7°
- Takle 5°

Varsel frå vr.no

KONTAKT

Distriktsredaktør:
Rolf Sanne-
Gundersen

Internettansvarlig:
Noralv Pedersen

Ikkje fyrste gong

Foto Vegar Erstad NRK

Golvet over orkestergrava har falle ned ein gong før. Det st som er kommunalsjef i : kommune og mangeårig leiar

Publisert 01.06.2005 18:07. Oppdatert 01.06.2005 19:39.

Av: Jostein Nyfløtt - Sist det hendte var for 20 år sidan, men den gongen var det langt mindre alvorleg, forte Også den gongen skjedde det på liknande måte under ein konsert.

Støtter var ikkje på plass

oppliser at scena vart sjekka og forsterka etter den hendinga, men i dag var ikkje det nok. Dessutan var

ikkje dei støttene som vart laga etter førre uhellet, på plass i dag, fortel

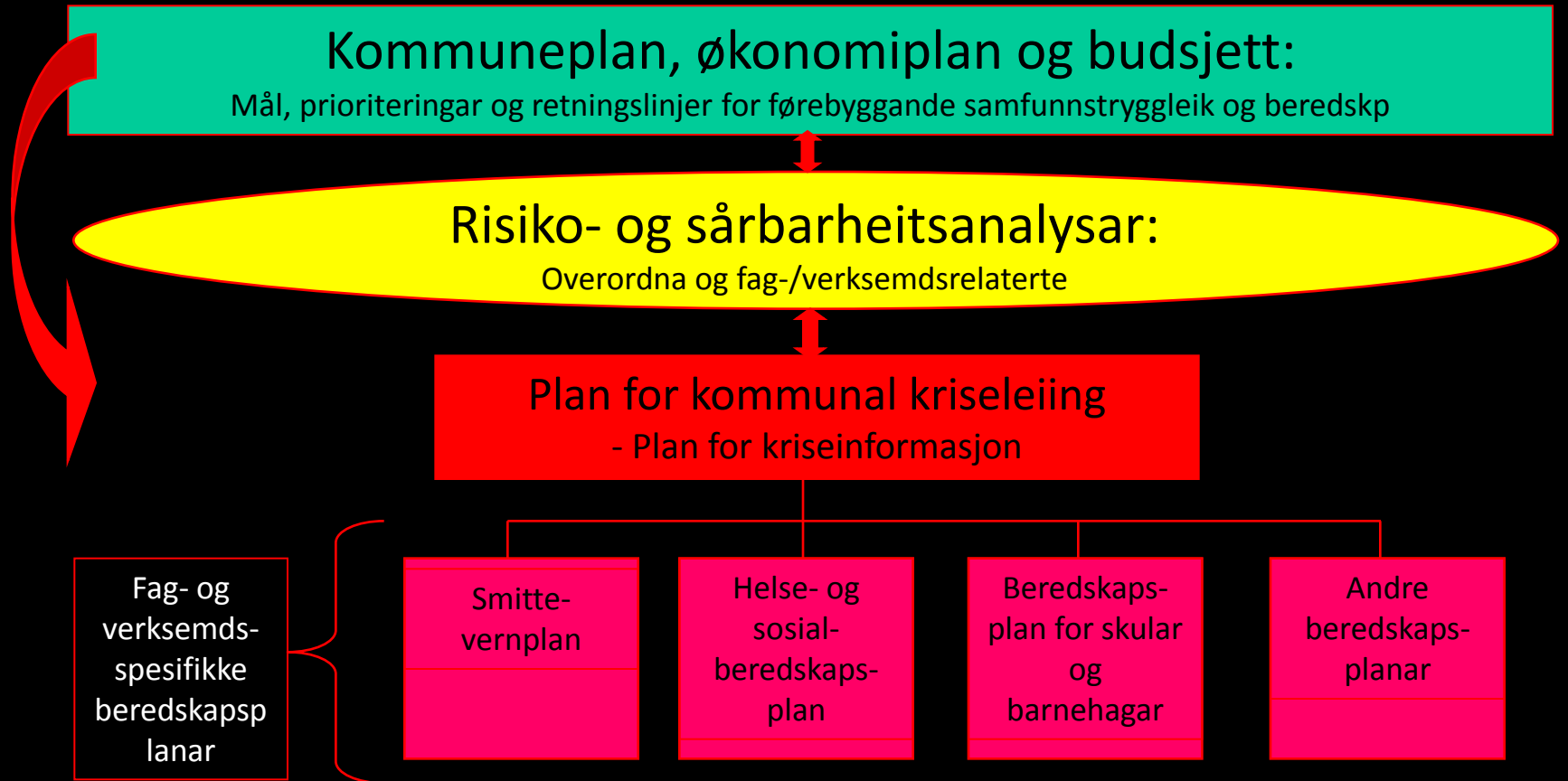
Frykta ei slik hending

Vaktmeister ! i har vore tilsett ved i : i 25 år. Han leita i ettermiddag i alle krokas under det nedrasa golvet for å forsøke å finne årsaka til ulukka.

har frykta at noko slik kunne skje.

- Dette er berre ei scene som heng i nokre vaierar, seier han.

Vaktmeister frykta at noko slik kunne skje. Foto Cosmin Cosma NRK.

Kommuneplan, økonomiplan og budsjett:

Mål, prioriteringar og retningslinjer for førebyggjande samfunnstryggleik og beredskap

Risiko- og sårbarheitsanalysar:

Overordna og fag-/verksemdsrelaterte

Plan for kommunal kriseleiing

- Plan for kriseinformasjon

Fag- og verksemds-spesifikke beredskapsplanar

Smitte-vernplan

Helse- og sosial-beredskapsplan

Beredskapsplan for skular og barnehagar

Andre beredskapsplanar

Balansert målvisvas

Dagleg drift

Ferieavvikling

Håplause byråkratar

Kvardagen

Budsjett

Vakansar

Sur sjef

Internkontroll

Driftsrutinar

Kvalitetsstyring

HMS

Beredskapsplan

Balansert målvisvas

Internkontroll

Kvalitetsstyring

Den dagen noko ikkje heilt stemmer ...

Dagleg drift

Ferieavvikling

Budsjett

Driftsrutinar

(Beredskapsplan)

Håplause byråkratar

Sur sjef

HMS

Vakansar

(For eksempel: To barn i barnehage blir alvorleg sjuke. Ikkje i slekt, hospitalisert, symptom på aggressiv infeksjonssjukdom)

Balansert målvisvas

Internkontroll

Kvalitetsstyring

Den dagen noko ikkje heilt stemmer ...

Dagleg drift

Ferieavvikling

Budsjett

Driftsrutinar

(Beredskapsplan)

Håplause byråkratar

Vakansar

Sur sjef

HMS

Einingsleiar/Laboratorium/Smittevernlege/
kommunehelsetenesta/spesialisthelsetenesta

Balansert målvisvas

Internkontroll

Kvalitetsstyring

Den dagen noko ikkje heilt stemmer ...

Dagleg drift

Ferieavvikling

Budsjett

Driftsrutinar

(Beredskapsplan)

Håplause byråkratar

Vakansar

Sur sjef

HMS

Einingsleiar/Laboratorium/Smittevernlege/
kommunehelsetenesta/spesialisthelsetenesta

Den dagen noko er bekrefta gale ...

- Balansert målvisvas
- Dagleg drift
- Håplause byråkratar
- Ferieavvikling
- Vakansar
- Internkontroll
- Budsjett
- Sur sjef
- Kvalitetsstyring
- Driftsrutinar
- Beredskapsplan
- HMS

Einingsleiar/Laboratorium/Smittevernlege/
kommunehelsetenesta/spesialisthelsetenesta

Den dagen noko er bekrefta gale ...

Dagleg drift

Balansert målvisvas

Ferieavvikling

Håplause byråkratar

Vakansar

Internkontroll

Budsjett

Sur sjef

Kvalitetsstyring

Driftsrutinar **Beredskapsplan**

HMS

Legionellaskandalen vokser

Derfor måtte Doffen (3) dø:

Hun får ingen fast erstatting.

— Jon og jeg mener at vi nå har bevist at vi er skikket å lede programmet med hvem som helst i studio, sier Knut Nærum i en kommentar til NRK.no.

Prosjektleder for «Nytt på nytt», Guri Skavlan, sier planen er å bruke flere forskjellige vikarer for å fylle

Hun får ingen fast erstatting.

— Jon og jeg mener at vi nå har bevist at vi er skikket å lede programmet med hvem som helst i studio, sier Knut Nærum i en kommentar til NRK.no.

Prosjektleder for «Nytt på nytt», Guri Skavlan, sier planen er å bruke flere forskjellige vikarer for å fylle

Fikk slakt i tilsynsrapport

Hun får ingen fast erstatting.

— Jon og jeg mener at vi nå har bevist at vi er skikket å lede programmet med hvem som helst i studio, sier Knut Nærum i en kommentar til NRK.no.

Prosjektleder for «Nytt på nytt», Guri Skavlan, sier planen er å bruke flere forskjellige vikarer for å fylle

Hasj-mann sex-drept

Blablabla blabla bla blablabla
Dagblablabla, Blablabla blabla bla
blablabla Dagblablabla, Blablabla blabla
bla blablabla Dagblablabla, Blablabla
blabla bla blablabla Dagblablabla,
Blablabla blabla bla blablabla
Dagblablabla, Blablabla blabla bla
blablabla Dagblablabla, Dagblablabla,
Blablabla blabla bla blablabla
Dagblablabla.

Skulle på kino – måtte sove naken

Blablabla blabla bla blablabla
Dagblablabla, Blablabla blabla bla
blablabla Dagblablabla, Blablabla blabla
bla blablabla Dagblablabla.

Sliik unngår DU å sove naken!

Blablabla blabla bla blablabla
Dagblablabla

Einingsleiar/Laboratorium/Smittevernlege/
kommunehelsetenesta/spesialisthelsetenesta

Dagleg drift

Internkontroll

Kvalitetsstyring

Den dagen noko verkeleg har gått skeis ...

HMS

Beredskapsplan

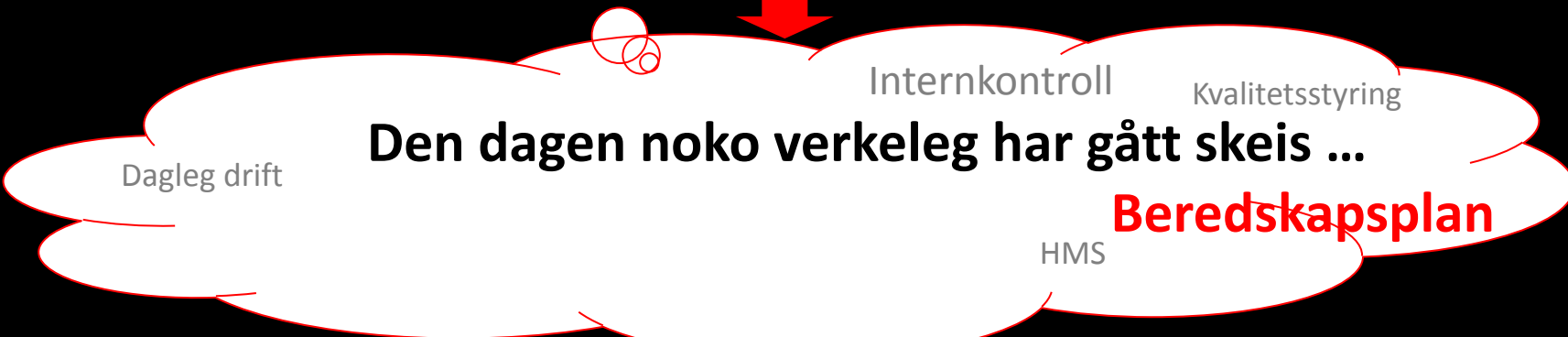

brennpunkt

DOKUMENT 2

Einingsleiar/Laboratorium/Smittevernlege/
kommunehelsetenesta/spesialisthelsetenesta

- Vi har gode rutiner som er fulgt både før, under og etter hendelsen. Men nå handler det først og fremst om at det skal gå bra med gutten, sier Solberg.

Prinsipp for krisehandtering

Ansvarsprinsippet

Nærleikssprinsippet

Likskapsprinsippet

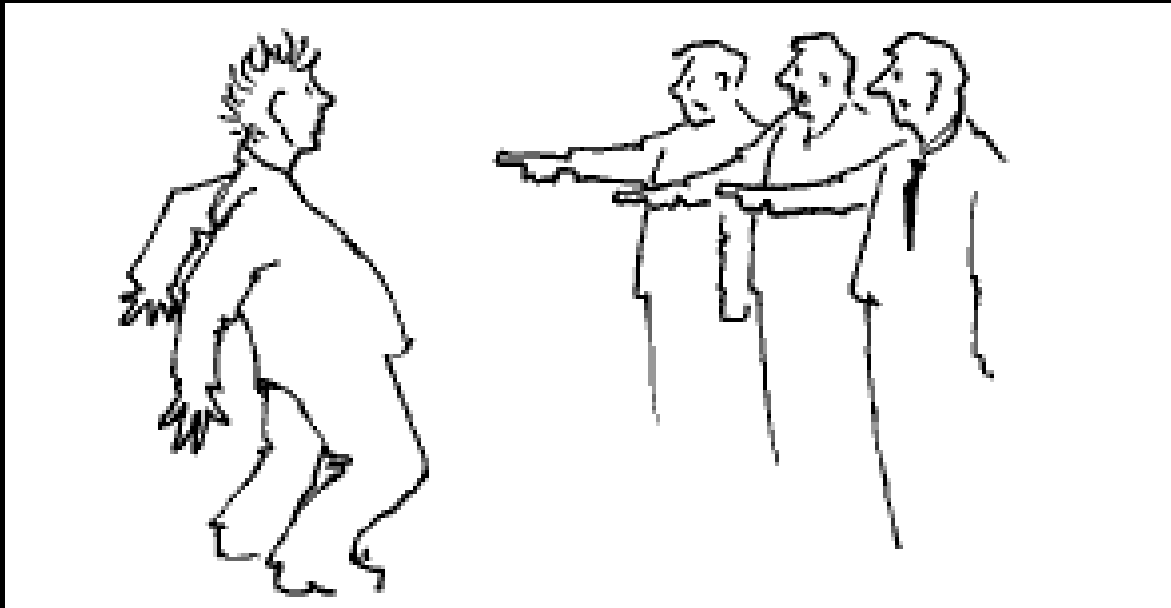
Samvirkeprinsippet

Prinsipp for krisehandtering

Ansvarsprinsippet:

- Den som har ansvar for ein sektor i normalsituasjonen, har også ansvar for nødvendige skadeførebyggande tiltak, beredskapsførebuingar og iverksetjing av tiltak i kriser og krig.

Oppsummering

Tenk gjennom eiga rolle denne dagen:

- Gjer ditt for at du det finst ein plan for å takle denne dagen
- La dei andre føredragshaldarane lære deg korleis du unngår at denne dagen kjem
- Ver klar over at den vanskelege dagen blir så utruleg mykje enklare dersom du har gjort ditt

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

Program smitteverkonferanse 5. og 6. februar 2013

Dag 1

10.00 - 10.10	Velkommen	Direktor/Fylkeslege Christian Bjelke, Fylkesmannen i Møre og Romsdal
10.10 - 10.30	HPV-vaksine	Christian Bjelke
10.30 - 11.00	TUB. «organisering av tuberkulosebehandling i Norge, og tsk-koordinators arbeidsoppgaver»	Tub-koordinator Anne Holm, Helse Møre og Romsdal
11.05 - 11.45	Øversikt over forekomst antibiotikaresistente bakterier- grunnlaget for norske tiltak	Medisinsk rådgjvar Einar Vik, laboratorium for medisinsk mikrobiologi, Helse Møre og Romsdal

